

MARIBORSKI

Političen list.

*Državna licejska knjižnica
v Ljubljani.*

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
četrtletno K 19'50.
Če pride naročnik sam v upravnishvo po list: Me-
sečno K 6'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica
št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Sijajen shod Demokratske stranke v Mariboru

Včerašnji sijajno uspeli shod Demokratske stranke v Narodnem domu je pokazal, da je demokratska misel tudi v našem Mariboru v najlepšem razcvitu. Vedeli smo, da je naše ljudstvo napredno in da sovraži vsako reakcijo, pa naj ta prihaja odkoderkoli, toda vključ temu moramo priznati, da v teh razburkanih časih, katere preživljamo ravno sedaj, nismo pričakovali, da bo naša manifestacija tako sijajna in da bo naše ljudstvo pokazalo toliko politične zrelosti, kakor jo je pokazalo včeraj. Zaman so bile nade naših nasprotnikov, ki so računali na to, da bomo z včerašnjim shodom pogoreli. Demagoško-reakcionarno seme, ki ga sejejo med naš narod, pada na trde kremenite skale, ki ga zatro že v kali. Naš narod je zrel, naš narod je značajan. Včeraj nam je dal zato najlepši dokaz. Po tej manifestaciji nas ni več strah za bodočnost, po tej manifestaciji se ne bojimo stopiti v volitve, ampak jih odločno zahtevamo, ker vemo, da bo na njih naše ljudstvo pometlo z demagogi in reakcionarci najbolj črne vrste, ki so se danes na najnesramnejši način dokopali do vladnih stolčkov.

Velika dvorana Narodnega doma se je ob 10. uri dopoldne napolnila do zadnjega kotička, tisočglava množica, ki se je zavedala velike važnosti tega shoda, je razumevala nestrpnost čakala, da spregovore oni možje, kateri so vse doslej vodili našo državno in deželno politiko in katerim je ljudstvo zaupalo, katerim še vedno zaupa in jim bo zaupalo tudi v bodoče. Na shod pa niso prihiteli samo mariborski meščani, ampak tudi naši zavedni ljudje z dežele. Lepo je bilo videti, s prvim pomladanskim cvetjem okrašene vozove, ki so pripeljali v našo sredo iz oddaljenih vasi naše zavedno kmečko ljudstvo. In vsa ta masa ljudi se je zavedala, kako velika in resna je naloga, ki je poverjena v naši mladi Jugoslaviji Demokratski stranki, ki je edina čuvarica narodnega edinstva in napredka.

Gromovit aplavz je sledil prvim besedam narodnega predstavnika g. prof. Voglarja, ki je otvoril shod ter predstavil bližnje in daljne goste: bivšega ministra g. dr. Kramerja, bivšega predsednika deželne vlade slovenske, g. dr. Žerjava; načelnika Demokratske stranke g. dr. Kukovca ter narodnega predstavnika, bosanskega mučenika, g. Krsto Kecmanovića, ki je prihitel iz daljne naše Bosne, da pozdravi našo seyrno narodno trdnjavo, jugo-

slovenski naš Maribor in njegovo zavedno ljudstvo.

V vznešenih besedah je razjasnil g. prof. Voglar pomen zborovanja, v momentu, ko je prišla v naši državi, na škodo našega celokupnega naroda, na vlado ona reakcionarna struja, ki hoče uničiti, kar smo s tolikim trudom in delom dolgih let dogradili. Opozarjal je, da je to protestna manifestacija proti reakciji in da bi vsakdo, ki bi to manifestacijo skušal motiti, pokazal s tem, da je tudi on pristaš reakcije. Toda tekom celega zborovanja se ni našel niti eden, ki bi hotel prevzeti nase ta sramoten naziv; niti enega ni bilo, ki bi se z govorniki ne strinjal. Končno je podal besedo bivšemu beograjskemu ministru g. dr. Kramerju.

G. bivši minister dr. Kramer, ki je prihitel nalašč zato iz Beograda, je podal v stvarnih in temeljnih besedah poročilo o celem našem parlamentarnem delovanju od prve minute, ko se je ustvarila naša ujedinjena država, pa do danes, ko je prvič prevzela vladne posle v roke reakcija treh načelno si nasprotujočih skupin. Pokazal je razliko med Demokratsko stranko, ki obsega v svoji organizaciji vse napredne elemente vseh treh naših plemen in vseh treh verskih skupin, ter strankami reakcije in separatizma, ki so strogo ločene po plemeni in veri ter nikdar in nikoli ne morejo biti čuvarice onega, kar nam je najdražje — našega narodnega edinstva. Pokazal je vse one nevarnosti, ki prete državi, če ostanejo dalje časa na vladi ti strankarsko osebni izkoriščevalci. Razkrinkal je pred celim narodom one žalostne junake Protić—Laginja—Koroščevega triumvirata, ki so poprej, predno so bili na vladi ščuvali ljudstvo proti demokratski vladi, češ da izdaja narodne interese ter da hoče okraštiti in preslepiti nezavedno ljudstvo, ki pa so prvi dan, ki so sedli na vladne stolčke, izdali in prodali najvitalnejše interese ljudstva, katerega so poprej slepili, tako v vprašanju valutne in agrarne reforme, tako v vprašanju uradništva ter v našem najsvejšem, v vprašanju naše neodrešene domovine.

Kot drugi govornik je nastopil odstopivši predsednik deželne vlade slovenske, g. dr. Gregor Žerjav. Opisal je strankarske boje, ki se po krivdi klerikalcev zopet razvijajo po Sloveniji, ter zavzemajo zopet oni razmah, ki so ga imeli pred vojno. Demokratska

stranka, ki je sodelovala ves čas deklaracijske politike in tudi prve čase po osvobodjenju značajno in nepristransko skupaj s klerikalci, je želela to politiko nadaljevati tudi vnaprej, vsaj še par let, dokler se ne utrdijo temelji naše mlade državne stavbe. Toda klerikalci so to sodelovanje razbili, uničili edinstvo ter uvedli zopet star strankarski boj.

Ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura je bil tisti, ki je zasejal na konferenci slovenskih dekanov v aprilu lanskega leta prvo seme razdora. Tako je prišlo končno do teh strankarsko-političnih razmer, ki vladajo danes. Toda vlada, ki so jo sedaj sestavili ne bo trajala dolgo in kar bodo sedaj zagrešili nad našim narodom, za to jih bo narod stotero kaznoval. Bojijo se volitev, toda te bodo prišle prej ali slej ter pometle temeljito. (Gromovit aplavz.)

G. Kosta Kecmanović je kot tretji govornik najprej pozdravil navzoče zborovalce ter jim izročil pozdrav bratskega bosanskega ljudstva. Divil se je urejenim razmeram, ki vladajo v Sloveniji in prosveti našega dela jugoslovenskega naroda ter nato orisal razmere v Bosni. Tudi v Bosni se razvija demokratska ideja, ki edina druži vse naše dele. (Navdušeno odobravanje.)

G. načelnik DS dr. Kukovec je potem razjasnil, kako so se našli sedanji reakcionarci. Kako je pisala beograjska »Samouprava«, da je v Sloveniji silno verno ljudstvo, ki ne mara druge, nego samo teokratsko t. j. božjo vlado. Pokazal je dalje smer našega kulturno-politično-gospodarskega stremljenja, ki mora voditi ob Dravi na jug in vzhod, k našim bratom.

Končno je predlagal g. dr. Sernec sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta:

Na javnem shodu Demokratske stranke v Mariboru, dne 7. marca zbrani zborovalci:

1. ponavljajo z vso odločnostjo zahtevo našega naroda po samoodločbi v Primorju ter zahtevajo, da vlada brezpogojno odkloni vsak anglo-francoski ultimatus; izražajo pa začudenje nad meglenostjo vladine izjave v vprašanju naše Reke. Svarijo vlado pred vsakim popuščanjem ter jo pozivljajo, da brezpogojno nadaljuje pošteno narodno politiko demokratske vlade v vprašanju zapadne granice;

2. slovesno ponavljajo izraz udanosti Njegovemu Veličanstvu kralju Petru in Njegovemu Visočanstvu prestolonasledniku Aleksandru, dobro vedoč, da je narodna dinastija čuvar autoritete državne oblasti ter moč branik edinstva našega naroda, na katerem sloni obstoj in moč naše države;

3. smatrajo nastop nenaravne koalicije separatistov za nesrečo za vso državo. Somišljenike pozivljajo, da kljub temu v polni meri vrše svoje dolžnosti napram njej, vendar treba strniti vse moči, da se ta reakcionarni in opasni nestvor čimprej in za trajno odstrani;

4. zvesti temeljni točki demokratskega programa odločno zahtevajo, da se nemudoma izvrše občinske in državnozbornske volitve po katerih se more usoda države poveriti zastopstvu, ki je zares izraz volje naroda. Edinole takojšnji apel na narod more prinesiti konsolidacijo in ureditev države;

5. izrekajo zahvalo in popolno zaupanje odstopivši osrednji in deželni vladi;

6. odločno ugovarjajo nameri vlade Stojana Protića, da se zavira ali celo ukine izvršitev agrarne reforme. Svarijo v interesu države pred vsakim umikanjem in zahtevajo, da se po načelih prejšnje vlade resno prevede agrarna reforma do konca;

7. odločno protestirajo proti izjavi novega finančnega min. dr. V. Jankovića, da je razmerje 1—4 med dinarjem in krono definitivno. Vztrajajo na tem, da naj se po sedanjih provizoričnih izmenjavah takoj začne s pripravljanjem nove, končnoveljavnne novčanice, kateri bo parlament določil razmerje do krone in dinarja. Pri tem ponovno izjavljajo, da interesom narodnega gospodarstva najbolj odgovarja, da se končna edinica zamenja s krono ali parl. Izrekajo svoj stud nad hinavsko klerikalno agitacijo v valutnem vprašanju, ki ga je SLS sramotno izdala prvi dan, ko je stopila v centralno vladu, s tem, da je pristala na Jankovićeve program, da je relacija 1—4 definitivna;

8. pozivlja finančno upravo, naj polnoveljavno izmenja domačinom take bankovce s potvojenim kolkom, ki so jih dobili v roke v dobri veri, a jih ob navadni pazljivosti niso mogli spoznati kot potvojene.

Po sprejetju te resolucije je g. prof. Voglar ta nadvse sijajno uspeli shod zaključil, nakar se je občinstvo ob navdušenem odobravanju razšlo.

Dnevne vesti.

Včerašnji govor g. bivšega ministra dr. Kramerja prinesemo radi velike važnosti za poznavanje in umevanje sedanjih razmer jutri v celoti, da ga prečitajo tudi oni, ki se shoda niso mogli udeležiti.

Včeraj — so imeli istočasno z shodom DS shod tudi narodni socialisti ter krščansko ženstvo. Vkljub temu pa shod DS ni prav nič trpel; občinstvo je šlo raje v Narodni dom, ker je uvidelo veliki pomen te manifestacije, zato vsem udeležencem iskrena hvala in priznanje.

Minister Roškar uraduje nemško! Reakcionarna vlada je prinesla beograjski vladi tudi ta kuriozum, da se sedaj uraduje nemško. Zakaj pa? Iz enostavnega razloga, ker pravi g. minister Roškar, da srbohrvaščine ne razume, še manj pa cirilice. Svetovali bi g. ministru naj se vpiše sedaj v Legatov tečaj za cirilico ter naj šele potem, ko bo ta tečaj absolviraj, prevzame zopet ministrske posle.

Častitka predsedniku čehoslovaške republike dr. T. G. Masařyku. Predsedstvo Demokratske stranke je odposlalo včeraj predsedniku čehoslovaške republike dr. T. G. Masařyku sledečo brzojavko: Predsedniku čehoslovaške republike, dr. T. G. Masařyku, Praga. Danes, ko slavi čehoslovaški narod sedemdeseto leto Vašega z narodno svobodo kronanega dela, tudi Jugoslovenska demokratska stranka hvaležno časti staremu prijatelju Jugoslovenov, zaščitniku svobode in demokratizma. Predsednik Jugoslovenske demokratske stranke.

Občni zbor „Mariborske tiskarne“. V soboto se je vršil občni zbor »Mariborske tiskarne d. d.« na katerem se je izvolil upravni odbor ter rešilo mnogo drugih važnih vprašanj.

Trumbičevo stališče omajano. Imenovanje radikalca Spalajkovića za namestnika zunanjega ministra je silno omajalo Trumbičevo stališče. Dočim je Trumbić odločno proti popuščanju v jadranskem vprašanju, je Spalajkoviću precej vseeno, kod teče naša zapadna meja ter bi se najraje na hitro sporazumel z Italijani.

Veselle v Rimu. V Rimu vlada vsled prehoda državnega krmila v reakcionarne roke velikansko veselje. Nadejajo se namreč, da se nova vlada ne bo resno upirala italijanskim

zahtevam v Primorju. Tudi Italijani jih poznajo!

Poštenju — čast! Te dni sta prišla k vratarju hotela „Slon“ v Ljubljani dva bančna uradnika. Vprašala sta po sobi. Ker sta dobila negativen odgovor, sta izvlekla 50 K bankovce. Vrtar jima je odgovoril: „Nismo v Zagrebu!“

Živinozdravniška mesta. Deželna vlada za Slovenijo, poverjeništvu za kmetijstvo, razpisuje mesta uradnih živinozdravnikov s sedežem v Gornji Radgoni, Jesenicah, Spodnjem Dravogradu in Dolnji Lendavi.

II. simfonični koncert Mariborske divizijske godbe. V soboto smo doživeli drugi simfonični koncert, ki nas je v zasnutku in izvajanju resnično presenetil. Bil je umetniški dogodek prve vrste, na katerega smo lahko ponosni. Spretna roka g. Herzoga je angažirala za ta večer prvovrstne sile ter pripravila spored skladb najslavnejših svetovnoznanih skladateljev. G. prof. Beran je sam dirigiral svojo lastno skladbo „Idila.“ Pod dirigentsko palico g. Herzoga je izvajal za tem orkester, broječ kakih 80 dobro izvežbanih sil Beethovenovo I. simfonijo, op. 21. (C-dur): a) Adagio. Allegro con brio; b) Andante cantabile con brio; c) Menuetto. Allegro molto e vivace; d) Adagio. Allegro molto e vivace. Izvajanje je bilo prvovrstno, za kar gre g. dirigentu vse priznanje. Za tem je nastopila virtuosinja na gosli, gdēna Fanny Brandl, ki je izvajala s spremljevanjem orkestra F. Mendelssohn-Bartholdy: Koncert za gosli: a) Allegro molto appassionato. Andante. b) Allegro molto vivace. Njen siguran nastop nam je že takoj pokazal, da imamo pred seboj dovršeno umetnico. Njeno izvajanje je bilo globoko, čustveno in nad vse toplo. Gdēno Brandl čaka gotovo še velika bodočnost. Po odmoru je nastopila koncertna pevka gdēna Jelica Sadarjeva, ter nam zapela Edvard Elgarjeve: Sea Pictures. (Morske slike.) Te Elgarjeve „Morske slike“ so nekaj krasnega, ubranega in mogočnega, v njih je razlito najgloblje občutenje, najsijajnejše razpoloženje, prava skrivnost mora je izražena v njih. V gdēni Sadarjevi pa so našle najboljšo interpretinjo, tako da so dosegle res oni višek, ki se v njih izraža. Gdēno Sadarjevo poznamo že od prej, toda priznati moramo, da se je zadnje čase jako in vsestransko razvila in izpopolnila, tako da smo na njo lahko ponosni. Z njeno pesmijo stopi lahko tudi pred najbolj razvijeni glasbeni svet, brez strahu za uspeh. Koncert je zaključil H. Berliozov: Rimski karneval, Overture, op. 9. „Rimski karneval“ je divna simbolična skladba ter jako težka. Toda orkester je rešil tudi tu svojo čast. Želimo si še mnogo takih večerov. Pomen tega koncerta pa je razumelo tudi občinstvo ki je napolnilo Götzovo dvorano do

Peter List.

Povesti iz našega parka.

(Konec.)

Ta roka je bila kakor čudež iz nebes. In počasi se je mlada družba na oknu tako udomačila, da so že vsi dobro vedeli, kaj dela gospodična v sobi: včasih je sedela pri mizi in pisala; zjutraj se je pripravljala na pot in je stala dolgo pred zrcalom; dopoldne je ni bilo doma; opoldne je stala ob oknu in potem je ni bilo videti; pred večerom je bila vselej doma in je sedela ob oknu gledala je v park, ali pa je čitala; kaj se je godilo v sobi zvečer; kdo ve, kajti ptičke hodijo zgodaj spat in po noči ničesar ne vidijo. Zjutraj je včasih dolgo ležala, tako da so jo videle, kako je vstala in se je oblačila. Senice so imele vselej mnogo govoriti o tem vodomec pa se ni briga za take stvari. Toda enkrat — in to je zaradi česar vam pripovedujem vse to; enkrat se je zgodilo nekaj posebnega; zjutraj je bila spuščena zavesa na oknu in dasi je bil že visok dan, se ni v sobi nič zganilo. Senice in tašice in pikice so letale okrog okna, kljuvale ob prazno posodo in klicale svojo prijateljico, a vse zaman. Celo vodomec se je parkrat jezno zaletel ob okno. Ko pa se ni nič zganilo so vsi odleteli na drevo in so premišljali, kaj

naj to pomeni. Ali je odpotovala? Ali se je preselila? Ali je umrla? Ali je bolna? To so bila težka vprašanja. In vsi so se gledali z začudenjem, kaj sedaj.

Vodomec je stvar sprejel precej hladno: pomislil je takoj, da pojde ščinkovcu družbo delat. Sicer pa se mu je zdelo, da zima ne bo več dolgo trpela, ker je že prejšnji dan svetilo sonce. Mogoče, da se je gospodična naveličala svojih gostov in v tem slučaju je najboljšo, oditi kam drugam. Toda sinice, tašice in pikice so bile zelo žalostne; njim niti ni bilo toliko na tem, da enkrat nimajo zjutruka, saj se sedaj že dobi kak košček na cesti, ampak kaj je z gospodično? Kaj je z njo? Od kod naenkrat ta izprememba? To je bilo čivkanje in letanje, vznemirjenje in skakanje z veje na vejo, z drevesa na drevo. To je celo vodomec nekoliko vznemirilo, dasi se mu je zdelo, da je to popolnoma odveč. Kajti tam ob ribniku so se pogosto godile različne stvari — njega pa to ni motilo. Celo za labude se ni mnogo zanimal; in navsezadnje: ako jih je gospodična krmila vso zimo, je bilo to lepo, in če je ni več, je to njena stvar. Pa vendar ni hotel, da bi se mu očitala nevhvaležnost. Zato je zletel na okno in je natančno ogledal zaveso. Res, zavesa pokriva celo okno, da ni mogoče videti v sobo; samo tam ob kraju

se je malo nagubala. Vodomec se je prijel za zob okvirja in je pomotil svoj dolgi kljun kolikor je mogel globoko, da bi videl v sobo. In res se mu je zdelo, da se v sobi nekaj giblje. Torej je doma. Skoraj gotovo ne mara več za njih družbo. Sicer, enkrat mora biti konec, ampak...

Tu je vodomec obstal. Obstal je kakor prilepljen. Gledal je in je videl; in je videl in je komaj verjel, kajti videl je nekaj nenavadnega, neverjetnega in nepričakovanega. Še enkrat je pritisnil svojo glavo tik ob okno; videl je popolnoma razločno, njene bele roke so ta trenutek posegle po glavniku, stopila je pred zrcalo in se je začela česati. Vodomec pa je prhnil od okna, priletel je na drevo in je obsedel brez glasu.

»No, kaj je, kaj je« so ga spraševale radovedne družice.

Pogledal jih je z mrzloresnim obrazom in njegov kljun je dobil ta trenutek neko povsem smešno obliko...

»No, kaj, govori«, so hitele vse tovarišice. Stresel je s perutmi, kakor da se hoče iznebiti nerodne misli in je povedal: »Ona ni sama...«

Ta trenutek so vse ptičke povsile glave, sedele so kakor v srce ranjene na veji in so z žalostjo gledale v zagnjeno okno. Vodomec pa je odletel bogve kam.

zadnjega kota, ter tudi z aplavzom ni štedilo. Gosp. Beranu ter gđčnoma Brandl in Sadar so se izročili po končanem izvajanju krasni venci in cvetje.

Sokol v Mariboru priredi v soboto dne 13. marca t. l. ob 20. (8.) uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma družabni večer s predavanjem br. dr. Lj. Pivko o njegovem delovanju v svetovni vojni v prosepah naše narodne stvari. — Z ozirom na to velezanimivo predavanje vabimo vse članstvo, kakor tudi prijatelje sokolstva, da se tega družabnega večera polnoštevilno udeležijo. Odbor.

Izdaja usnja. Vse stranke katere že imajo nakaznice za usnje, ter ga še niso sprejele, ga lahko dobijo ta teden in sicer železničarji: v ponedeljek, torek in sredo. Vsi drugi pa: v četrtek, petek in soboto. Mestna oddaja usnja v telovadnici v Krekovi ulici št. 3 je odprta dnevno, predpoldan od 8—12 in popoldan od 14—17 ure, izvzeto v torek predpoldan, četrtek predpoldan in v soboto popoldan. Dnevi, ob katerih se bodo zopet izdajale nakaznice za usnje, bodo prihodnje dni naznanjeni.

Tobačna trafika v Rogaški Slatini št. 10 je do 30. sušca 1920 potom javnega natečaja razpisana. Enoletni kosmati dobiček je znašal K 4659.45. Položiti se mora predno se ponudba izroči K 450 jamščine.

Specialist. Dr. Benjamin Ipavic, osem let asistent in operater ljubljanske in dunajske univerzitetne klinike za ženske bolezni in porodništvo, ordinira v Mariboru, Gosposka ulica št. 46.

Nov premogovnik. V Presiki pri Ljutomeru so odkrili nov premogovnik, katerega je prevzel v lastno režijo g. Viktor Kukovec. Doslej izkopani premog je podoben trboveljskemu. Ako je plast premoga velika, ter se bo premogovnik razvil, čaka Ljutomer še lepa bodočnost.

Mariborska porota. Danes dne 8. marca je pričelo pomladansko zasedanje porote, za katero so izžrebani sledeči glavni porotniki: Bezjak Ivan, posestnik, Fram; Sernec Fran, zasebnik, Gradiška; Hiter Fran, pos. in gerent, Jelovec; Vračko Josip, trgovec, St. Ilj; Pečar Bogomir, pos. in kovač, Kamnica; Robnik Josip, velepos. in gerent, Lobnica; Rotner Ivan, pos., Sp. Radvina; Jarc Josip, posestnik Sp. Jakobski dol; Grundner Ivan, gostilničar, Poljčane; Jagodič Franc, velepostnik, Gornja Poljskava; Čuček Janez, posestnik, Sp. Voličina; Čeh Josip, trgovec, Ločič; Petrovič Fran, posestnik, Podvinci; Rašl Fran, posestnik, Rogoznica; Vrabčič Ignac, trgovec, Stoperce; Golob Anton, pos., Zlatoličje; Blas Milan, trgovec, Cirkulane; Repič Jože, veleposestnik, Zagorci; Pavličič Jože, ekonom, Krzmetinci; Jurkovič Fran, posestnik, Šalovci; Kuharič Ivan, župan, Lešnica; Dovečar Lovrenc, posestnik, Vičanci; Mikl Alojz, pos., Velika nedelja; Cimerman Mihael, trgovec, Ljutomer; Magdič Fran, uradnik, Mekotnjak; Kolar Matija, gostilničar, Črešnjevci; Zamuda Ignac, čevljarški mojster, Gornji Gris; Helcl Fran, posestnik, G. Radgona; Mulec Fran, pos., Lastomeri; Pahernik Franjo, inženir, Vuhred; Jurca Anton, trgovec, Ptuj; Nedog Ignac, trgovec, Ptuj; Rajh Ignac, posestnik, Ptuj; Vagrandl Julij, gostilničar, Ptuj. — Namestniki so: Dabinger Matija, gostilničar, Maribor; Jančar Ciril, hišni posestnik, Maribor; Mendl Ivan, mesar, Maribor; Pavalec Ivan, hišni posestnik, Maribor; Peyer Josip, kamnosek, Maribor; Popič Fran, hišni posestnik, Maribor; Scheweder Ivan, hišni posestnik, Maribor; Sirk Ivan, trgovec Maribor in Zahradnik Ivan, brivec, Maribor.

Brat okradel brata. V Srebrniaku na Hrvatskem je okradel Josip Knoblcher svojega brata Vekoslava. Odprl je njegov kovček ter mu vzel iz njega 12.000 K od katerih jih je 5000 zakopal v neki šumi pri čemer pa ga je nekdo opazoval ter naznanil orožnikom. Tat je ostalih 7000 K zapravil po raznih gostilnah in drugih lokalih, tako da ni imel, ko so ga prijeli skoro nič več.

Zamenjava kron v Bosni. Kakor pri nas, tako je tudi v Bosni vse polno tisočkronskih bankovcev s ponarejenimi znamkami. Pri

izmenjavi se dogajajo dan za dnevni burni prizori, ker zamenjevalna komisija pleni take nepravne bankovce. Ljudstvo je silno ogorčeno. V privatnem prometu ne vzame nihče tisoč-kronskih bankovcev brez pisane pogodbe, da ga oddajatelj, če ni pravilno kolekovan, sprejme nazaj. Cela stvar se nam zdi jako čudna. Na kakšen način je bilo mogoče, da je prišlo v našo državo toliko ponarjenih bankovcev? Za to zadevo tiče najbrž nečedne spekulacije, ki so jih zakrivali ljudje, ki pripadajo naši državi. Radovedni smo če se bo to pojasnilo?

Prispevki za Malgajev spomenik. Nabiralna pola A. Oset: Vida Pavlič 10 K, Franjo Tavčar 30, Miodrag D. Stojković 20, Ivan Rogina 10, Ana Plešivčnik 40, Anton Miklavc 10, Štefan Kral 40, Valentin Brandstätter 10, Martin Kuhlert 7, M. Hartman 20, J. Dobravc 10, Luka Kotnik 2, Peter Jasnikar 4, župan Rožej 10, Ivan Paradiž 2, Ivan Lampret 20, dr. Jakob Rajh 20, Dora Kotnik 10, Majer Franjo 20, filialka Kobi in Segala 20, Ivan Gerjovič 20, Jakopin Franc 20, Rus-Slovan 10, Jože Mohorčič 20, neimenovan Goričan begunc 10, Posojilnica Maribor Narodni dom 50, Čevnik Pežl 2, Benedikt Petino 2. Vsem darovalcem se najlepše zahvaljuje in se javnosti za nadaljnja darila priporoča: Drago Milošič, blagajnik p. Globosnica.

Italijansko nasilje v Zadru. Italijani so zaprli ravnatelja, prokurista in blagajnika zadarske podružnice Jadranske banke.

Draginja na Reki. Na Reki raste draginja dan za dnevno. Ljudstva se polašča nemir in ogrčenje proti D'Annunzijevega režimu je vedno večje. V zadnjem času je zrastle cena najslabšega riža, ki bi moral biti na Reki pač najcenejše živilo, na 24 K kg. Sir stane 20—24 lir, kar pomeni po današnjem kurzu lire 150—180 K. Meso se prodaja po 96 K kg; ena kokoš stane 200—250 K. Ker je morala mestna plinarna proizvodnjo omejiti je postalo tudi pomanjkanje kuriva silno občutno. Kg drv stane že sedaj 6 K. D'Annunzijeve vlada je pahnila 95% reškega ljudstva v najhujšo bedo, dočim so si ostali nagromadili z raznimi spekulacijami ogromne milijone.

Propadanje Pulja. Nekdanja mogočna vojna luka, mesto obdarovano z vsemi dobrotami, ki je živelo na tisoče in tisoče ljudi, propada odkar je prišlo v laško sužnjost dan za dnevno bolj. Od 64.000 prebivalcev, ki jih je imelo pred vojno jih šteje sedaj samo se 32.000. Vojašnice, palače, vile, vse stoji prazno. Arzenali samujejo, ladjedelnice istotako. Tisoči brezposelnih delavcev teže na ramah laške državne podpore. Da odpomore vsaj nekaj splošni bedi je Italija otvorila v Pulju tovarno za tobak v kateri pa je zaposlenih samo 800 delavcev 400 delavcev. Tako je odrešenje, ki ga je prinesla Italija našemu bednemu Primorju.

Odprava cenzure za inozemsko pisemsko pošto v Italiji. Italijanska vlada je ukinila cenzuro za inozemsko pisemsko pošto. V veljavi ostane samo še za pisma in dopise, ki so naslovljeni v kraje — Jugoslavije.

Pomanjkanje živil v Italiji. V Italiji se vedno bolj občuti pomanjkanje živil. Prehranjevalno ministrstvo je vsled tega prisiljeno uvesti s 1. aprilom zopet karte ter izdajo življenskih potrebščin rajonirati. Uvedli se bodo zopet tudi brezmesni dnevi. V Neaplju je vsled pomanjkanja živil razburjena množica vdrila na magistrat ter ga popolnoma demolirala ter končno zažgala. Vojaštvu in ognjegascem se je končno posrečilo poslopje rešiti.

Slov. mestno gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

V torek 9. marca: »Le retour du bal«, »Poljub«, »Lotkin rojstni dan«. Ab. B-27.

V četrtek 11. marca: »Knjiga za pritožbe«. Ab. B-28.

V soboto 13. marca: »Pepehuh«. Ab. A-27.

V nedeljo 14. marca: Popoldne ljudska predstava »Revček Andrejček«.

Zadnje vesti.

D' Annunzio rovavi proti naši valuti.

LDU Reka, 6. marca. Reški italijanski listi so začeli kampanjo proti jugoslovenski valuti ter delajo pri tem z lažmi. Med drugim piše »Vedetta d' Italia«, da se nahaja na Reki pet do šest milijard, morda pa še več jugoslovenskih kron. Svrha vse te kampanje je prozorna, da čim bolj ozlovolji naš narod proti naši državi.

Naši žurnalisti v Pragi.

LDU Praga, 6. marca. (ČTU) Jugoslovenski časnikarji so obiskali danes Zvezo čeških industrijcev, kjer jih je predsednik trgovske in obrtne zbornice dr. Malinsky slavnostno sprejel. Nato so časnikarji položili venec v jugoslovenskih barvah na Husov spomenik. O Husovem pomenu za vse slovanstvo je govoril Steva Demetrovič.

Proslava Masarykove 70 letnice.

LDU Praga, 6. marca. (ČTU) O priliki predsednikovega rojstnega dne je bila Praga slavnostno okrašena z zastavami. Predpoldne je prosvetnik odbora vojaškega poveljništva priredil v občinski hiši akademijo, pri kateri so bili navzoči jugoslovenski poslanik Hribar ter romunski in belgijski poslanik. Zvečer se je predsednik peljal v gledališče v Vinogradih; narod mu je medpotoma prirejal velike ovacije. V gledališču ga je svečano pozdravil vinogradski župan ter mu čestital, medtem ko mu je občinstvo burno ploskalo.

Seitzeve častitke Masaryku.

LDU Praga, 6. marca. (ČTU) Predsednik Masaryk je prejel od predsednika avstrijske republike Seitzza brzojavno častitko, ki pravi med drugim naj bi naklonjena usoda čim dalje bolj poglobila prijateljske vezi, ki združujejo obe sosednji republiki.

Dr. Zahradnik pooblaščen minister na Dunaju.

LDU Praga, 6. marca. (ČTU) Predsednik je imenoval člana narodne skupščine dr. Bogdana Zahradnika komisarjem komisije za obnovo in pooblaščenim ministrom za Dunaj.

Čehi ne bodo agitirali med vojaštvom.

LDU Praga, 6. marca. (ČTU) Izvršilni odbori vseh političnih strank so skupno objavili, da pred volitvami v armadi ne bodo agitirali.

Razne vesti.

Razcar Viljem je židovske krvi. V Monakovem je izšla anonimna knjižica pod naslovom „Semi-Imperator“, ki dokazuje, da se v žilah razcarja Viljema pretaka — židovska kri. S tem hoče autor dokazati, da Viljemova duša ni nemška. Njegovo mišljenje in čutenje je bilo židovsko in arijsko in v tem leži vzrok groznega nemškega poloma. Toda odkod se je vzela ta židovska kri? Viljemova tašča angleška kraljica Viktorija ni bila zvesta svojemu možu. Njen ljubimec je bil njen osebni zdravnik žid Wolf, pozneje pa igralec žid Brown Eden teh dveh je bil oče kraljičine hčerke, princezinje Viktorije žene cesarja Friedericha III in matere Viljema II. — Tako hočejo Nemci sedaj zvaliti vso krivdo na židovsko kri, da bi odvrnili od sebe odgovornost za strašna grozodejstva svetovne vojne. Toda taka „odkritja“ ne bodo imela zaželjenega uspeha.

Štastika čehoslovaškega prometa čez Hamburg. V dobi od začetka decembra lanskega leta pa do polovice januarja je bilo preko Hamburga transportirano v čehoslovaško republiko za 1146'6 ton blaga. Od tega 1812 ton bombaževine, 413'5 ton volne, 1042'7 ton slanikov in 1600 ton olja. Izvoženega je bilo preko Hamburga do konca leta 1919 39'931 ton blaga. Od tega 38.196'7 ton sladkorja, 278 ton hmelja, 147 ton kislin, 34'6 ton deteljnega semena, 15'3 čresla, 12'9 ton knjig itd.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.

A. Vertnik

trgovina z mešanim blagom in premogom

Sodnijska ulica 17

☛ priporoča se občinstvu. ☛

Specialist za ženske bolezni in porodništvo

Dr. Benjamin Ipavic

mногоletni asistent in operater Ljubljanske in Dunajske univerzitetne ženske in porodniške klinike (prof. E. Wertheim) ordinira od 11—12

Maribor, Gosposka ulica 46.

S predležečim uljudno naznanjamo, da smo radi preobrata nastalih razmer primorani našo tvrdko oziroma industrijo za razsvetljavo Maribor, razpustiti. Da obvarujemo naše cenjene zalagatelje in odjemalce vsake škode, je naš dosedanji družabnik,

gosp. Karl Worsche v Mariboru, Gosposka ulica št. 10

zavezan, vse upravičene zahteve zalagateljev do gorenje tvrdke na dan zapadlosti kriti in naj se vse tirjatve, kar jih obstoja, takoj naznanijo pri imenovanem oddelku svetilne industrije.

Za izpeljavo z našimi cenjenimi naročniki sklenjenih dobavnih, oziroma stavbnih pogodb je po imenovanem

»Melistroja«, družba z o. z. v Mariboru

od katere se Vam določijo še okrožnica, zavezana in zadnjeimenovana tvrdka upravičena, vse na izgotovitev in ostale dobavitve spadajoče zneske iztirjati in od naše tvrdke prevzete garancije izpolniti.

Z dolžno zahvalo za nam izkazano zaupanje, bilježimo

z odličnim spoštovanjem:

Industrija za razsvetljavo dr. z o. z.

Naznanilo.

Naznanjam vsem cenjenim damam, da sprejemam

vsakovrstna vlasuljarska dela, barvanje las, česanje :: v in izven stanovanja :: po najnižjih cenah.

Naročnice dobe primeren popust.

Manikiranje rok in umivanje las vsak dan od 8.—19. ure.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča

Viljem Maly

damski česalni salon

2-2

Maribor, Šolska ulica št. 3

Rezan in okrogel les

tramove — drva — oglje — kupuje vsako množino

„DRAVA“, lesna trgovska in industrijska družba z o. z. MARIBOR.

Inserati

„Mariborskem delavcu“

imajo vedno

☛ **velik uspeh!** ☛

Ne zamudite torej ugodne prilike,

Mariborska tiskarna

d. d.

(lastnica tiskarn Kralik in Rabič)

priporoča

vsakovrstne tiskovine, vizitnice, programe, lepake, letake, vabila itd. itd.

Kljub jako zvišanim cenam pri delavskih mezdah, se cene za izdelke niso razmeroma tako zvišale.